

מאורות השבת

פרשת אחרי מות

עורך: הרב סתיו א.

מאור הפרשה | מאור הדרשה | מאור עינינו | מאור הלשון | מאור המנורה | מאור הבית | מאור ההלכה

מאור הדרשה

חשבונות

וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיָּמָתוּ. (ט"ז, א')

מה הוא אומר לו?

בינתיים כלום, אולי בפסוק הבא...?

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אַחִיךָ וְאֵל יָבֵא בְּכָל יַעַת אֶל הַקֹּדֶשׁ." זו כבר אמירה חדשה...

אז מה הקב"ה אמר למשה בפסוק הראשון?

פעם היה מיליארדר גדול בארה"ב, יהלומן עולמי, ומה שהיה לו בכספת אפילו אצל מלכת אנגליה לא היה... הוא לא היה נשוי ולא נתן לאף אדם להכנס לביתו. אפילו מנקה או אינסטלטור לא דרכו בבית שלו בלי שומר צמוד.

כשהוא היה נוסע לחו"ל הוא היה משאיר את האחייני שלו בבוטקה מחוץ לבית. הוא השאיר אצלו את המפתחות, אבל ההוראה הייתה תמיד: לא להכניס אף אחד הביתה. אם יש מקרה מיוחד תתקשר אלי.

פעם אחת הוא היה צריך לנסוע למדינת עולם השלישי, הוא הודיע לאחיין שלו, שלא תהיה לו אפשרות להיות איתו בקשר טלפוני, ולכן ההוראה היא חד משמעית- לא להכניס אף אחד הביתה!

יומיים אחרי שהעשיר הזה נסע, עוצרת משאית ליד הבית ושני סבלים מורידים ספה. ניגש אליהם השומר: "מה זה?"

"זו הספה של המעצב המהולל שהיהלומן הזמין, רק שהיה תור של חצי שנה ורק עכשיו זה מוכן, ולכן הבאנו לו את הספה."

מאור הפרשה

ר' אבשלום ח.

לדביקות נעימות עריבות ידידות חביבות חשיקות מתיקות עד כלות נפשותם מהם, ובחינה זו לא תושג בשכל אנושי.

אומרת הגמרא (סנהדרין נב): דתניא אבא יוסי בן דוסתאי אומר, שני חוטין של אש יצאו מבית קודש הקדשים ונחלקו לארבע ונכנסו שנים בחוטמו של זה ושנים בחוטמו של זה ושרפום.. שריפת נשמה וגוף קיים. יוצאת אש מבין קודשי הקדשים כשתי חוטין של אש.. נכנסת בנחיריהן ושורפת אותם.. היא לא מכלה אותם, הם קדושי עליון, היא מחברת אותם לדרגה הגבוהה שכן אנוש יכול להגיע.. לאש אוכלה. **בליקוטי תורה הוסיף**: כשם שהפתילה חייבת להיות ראויה ומוכשרת להתאכל באש ("אש אוכלה"), כך גם אור ה' אינו נאחזי יפה ואינו שורה בנפש האדם, אלא כאשר התורה והמצוות של האדם חדורות ביטול וכלות-הנפש אליו יתברך.

הבאר מי חיים אומר: שכאשר האש נכנסה בהם היא נגעה בנשמתם, ועל ידי כן נהייתה נשמתם מתלהבת בלהבת יוקדת אש, ויצאה מהגוף העכור בשביל להידבק בחי החיים הוא הקב"ה... וכפי שהיה בחייהם התעוררות באהבה ותשוקה בוערת כלפיד אש אל מלכם ב"ה, כן לעומתם יצאה אש מלפני ה' ואכלה אותם בשריפת נשמתם, ונכללה נשמתם **באור ה' מוסיף המגיד מישרים** (פנחס): ודבקה במדרגה גבוהה שנחשבת בחינת האור הגנוז (אור בראשית **זוהר האש**) לצדיקים. **אם כך, מהו קידוש ה' בליקחת הקדושים האלו?**

אומר רש"י: "וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶפְבֹּד" כשהקב"ה עושה דין בצדיקים מתיירא ומתעלה ומתקלס, ק"ו אם כן באלו כל שכן ברשעים. **זה קצת**

בקרובי אקדש

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהֱרֹן הוּא אֲשֶׁר דָּבַר יְהוָה לֵאמֹר בְּקִרְבֵי אֶקְדֹשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶפְבֹּד וַיִּדְם אֶהֱרֹן." (ויקרא י', ג')

רש"י ביאר: אמר לו משה לאהרן, יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום והייתי סבור או בי או ברך, עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממך. הקב"ה רוצה שיהיה קידוש ה' בזמן חנוכת המשכן ולכן "ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם" את הקדושים ביותר. **למה דווקא מיתה כזו של שריפת אש?**

במעשה בראשית, הקב"ה בורא עולם, אין שם אש רק אורו של הקב"ה, הזוהר של כח האש.. אבל כשהקב"ה מגיע להראות את אלוקותו ושלטונו בעולם הוא מופיע כאש, זו הדרגה העליונה והחזקה בעולם המעשה. "וַיֵּרָא מְלֶאכֶּה ה' אֱלֹהֵי בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֶּהַר וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֶּהַר בְּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסֶּהַר אֵינְנוּ אֶפְלָל." (שמות ג, ב) משה רואה את כוחו של הקב"ה. במכות הקב"ה מתגלה "וְאֵשׁ מִתְּלַקַּחַת פְּתוֹךְ הַבְּרָד" (שם ט, כד) זו לא אש שורפת אלא התגלות אלוקית בבראיה.. בסניי האש כבר גלויה "וְהָרְסִינִי עֵשֶׂן פָּלוּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו ה' בָּאֵשׁ וגו'." (שם יט, ח) וּמִרְאֵה כְבוֹד ה' כָּאֵשׁ אֶקְלַת בְּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל." (שם כד, יז) ובכל המסע במדבר הולך עמוד האש לפניו.. האש היא הכוח הקרוב לגשמיות לכן ההתגלות היא בכח האש.. (ואתחנן) "וְעַל הָאֶרֶץ הָרָאָה אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה וַדְּבָרָיו שְׁמַעַת מִתּוֹךְ הָאֵשׁ." (דברים ד, לו) כשנכנסים נדב ואביהוא "בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה'" הם היו בדרגה הגבוהה ביותר של קרבה, **אומר האור החיים**: שנתקרבו לפני אור עליון בחיבת הקדש, ובזה מתו, והוא סוד הנשיקה.. שהגם שהיו מרגישים במיתתם, לא נמנעו מקרוב

נא לשמור על קדושת הגליון

המשך בעמוד 3

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת רבי שמריהו יוסף חיים בן רבי יעקב ישראל

מאור המנורה

מנורת המאור פרק כט

לברוח מהעבירות

אמר רבי לוי, כל המנחש, לו נחש, שנאמר (במדבר) כי לא נחש ביעקב. והלא בלמ"ד אל"ף כתיב? אלא, מידה כנגד מידה. תני אהבה ברי דרבי זירא, כל אדם שאינו מנחש, מכניסין אותו למחיצה שאפילו מלאכי השרת אינן יכולין להכנס בה, שנאמר (שם) כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל.

וגם אמרו (מכות י): אמר רבי אלעזר, מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים, בדרך שאדם רוצה לילך, בה מוליכין אותו. מן התורה, דכתיב (במדבר) לא תלך עמהם, וכתיב (שם) קום לך איתם. מן הנביאים, דכתיב (ישעיה) אני ה' מלמדך להועיל מדריךך בדרך תלך. מן הכתובים, דכתיב (משלי) אם ללצים הוא יליץ. ובגמרא (יומא לח) אמר ריש לקיש, מאי דכתיב (משלי) אם ללצים הוא יליץ ולענווים יתן חן? בא לטמא, פותחין לן. בא לטהר, מסייעין אותו!

תנא דבי רבי ישמעאל (יומא לח:), משל לאדם שהיה מוכר נפט ואפרסמון. בא למדוד נפט, אומרין לו, לך מדוד לעצמך! אבל באפרסמון, אומרין לו, המתן, כדי שנתבסם אני ואתה. ועוד ת"ר, אל תטמאו בכל אלה. אדם מטמא עצמו מעט, מטמאין אותו הרבה. מלמטה, מטמאין אותו מלמעלה. בעולם הזה, מטמאין אותו בעולם הבא. ת"ר, והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני. אדם מקדש עצמו מעט, מקדשין אותו הרבה. אדם מקדש עצמו מלמטה, מקדשין אותו מלמעלה. אדם מקדש עצמו בעולם הזה, מקדשין אותו לעולם הבא.

הא למדת, שהשטוף בדבר עבירה ומתדבק בה, מניחין אותו, לפי שניתנה ברשות האדם הדרך שירצה ללכת בה. אבל היודע ומהלך בדרך טובה, מסייעין לו, ומצילין אותו מן המקרים.

לפיכך, כל בר דעת, יש לו לבחור בטוב ולמאוס ברע, כבוחר בדרך ישרה, אפילו שלא יתיירא מן העונש.

כל אשר יש לו עיניים לראות, יש לו לברוח מן העבירות מדעתו, אפילו בלא יראת עונש! שכולם הם דברים מאוסים בפני השם, וחוקים לא טובים, ודברים מטונפים, והרגל רע, ואמונה כוזבת. ואע"פ שלא הייתה תורה מזהרת עליהם, היה לו לכל משכיל לברוח מהם. כי בעבודה זרה ומשמשיה וכל הדומה לה בכל הדברים שנקראו דרכי האמורי, וחובר חבר ושואל אוב וידעוני ודורש אל המתים ומעונן ומכשף וכל הדברים הדומים להם, כולם הם דברים בלי תועלת ואין בהם ממש! והנמשכים אחריהם, אם דומה להם שמוצאים בו ממש, הוא הדבר המטעה אותם שפועלת בהם בהיותם מציירים בו בדמיונם, והוא כעונש הבא עליהם על שהתחילו בחטא זה. והוא אחד מן העוונות שעונשם הוא שאין מספיקין בידם לעשות תשובה, כמו שנאמר (ישעיה) השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב ורפא לו.

אבל העם המתדבק באמת, לא יכול לו. כמו שמובא בגמרא (סנהדרין ס: , חולין ז:) על אשה אחת שהייתה מנסה לקחת עפר מתחת רגלי רבי חנינא כדי לכשפו. אמר לה, אם תצליחי לעשות (לו) כישוף, לכי עשי, 'אין עוד מלבדו' כתוב, ואיני חושש!

[וקשה..] והאמר רבי, למה נקרא שמן כשפים, שמכחישין פמליא של מעלה?! שונה רבי חנינא, שמרובין זכויותיו.

נמצא, שאינו יכול להזיק לאיש הישר. ועל כן אמרו חז"ל (פסחים ק:), המקפיד (יותר מדי), המזיקים מקפידים להזיקו. ושאינו מקפיד כל כך, אין מקפידים להזיקו.

נראה, שדמיונו פועל בו.

ולזה רמזו במסכת נדרים (לב), אמר רבי יצחק, כל המתמים את עצמו, הקב"ה מתמים עמו, שנאמר (תהלים) עם חסיד תתחסד עם גבר תמים תתמם. רבי יאשיה אומר, כל המתמים את עצמו, שעה עומדת לו, שנאמר (בראשית) התהלך לפני והיה תמים וגו' והיית לאב המון גויים.

עשי לך רב!

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן

(ויקרא טז, א)

בט"ו אדר ב' שושן פורים, ערב שבת קודש, עם ישראל איבד אדם יקר, צדיק גדול, גדול הדור, רבי שמריהו יוסף חיים (קנייבסקי) זצוק"ל הקרוי בפי כל רב חיים'.

'אחרי מות' נשארנו צאן ללא רועה! כמה נצרך לנו רועה שידריך, יורה ויכוון לנו את הדרך בל נעשה טעויות, שהרי לשמוע דברי חכמים היא מצוות עשה בתורה שנאמר **"וְעָשִׂיתָ עַל פִּי הַדְּבָר אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לְךָ מִן הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר ה' וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ"** (דברים יז, י).

ועכשיו נשארנו יתומים בלי מורה דרך וכמה שזה חשוב שיש מי שיורה לנו את הדרך. כמה חשוב שיהיה לנו רב שנוכל לשאול ולהתייעץ ואפילו 'רקי' לקבל ברכה שזה כשלעצמו נותן רוגע ושלווה.

יקרתי, את מבינה! כמה חשוב שיהיה לך רב שיורה לך את הדרך!

כמה פעמים את נמצאת בספקות, בתהיות, לא יודעת איך לפעול, מה לעשות במצב כזה או אחר, אם בשלום בית, אם בחינוך הילדים, בפרנסה, בשידוכין, ברכישת דבר גדול, ואפילו רק בשבילך.. למטרתך האישית.. בידיעת ההלכה.

את רוצה להצליח, את רוצה לבחור ולהחליט נכון ואת מבלבלת ואת לא יודעת והכי פשוט ונכון זה לפנות לרב כמו שאומרת המשנה באבות (א, טז) **עֲשֵׂה לְךָ רַב, וְהִסְתַּלַּק מִן הַסֶּפֶק**. והרב שלך שכמובן הוא ירא שמים אמיתי, פוסק לך על פי הלכה נכונה, על פי דרך התורה הקדושה וכך את זוכה לרוגע ושלווה.

את פונה לרב שלך עם שאלה חשובה בנושא השלום בית שלך ואת לא מחליטה לבד ובטח לא עם חברתך היקרה וכך את זוכה לחבר בבית ולא לאויב! את מונעת מחלוקות בביתך ושומרת על שלום!

ולא פחות חשוב! ילדיך למדים ממך לפנות לרב ולא לעשות כרצונם החופשי כי ככה אימם נוהגת.

הכניסי לביתך הנהגה חשובה זו ושהקב"ה יצליח דרכך בכל העניינים.

כותבת לך באהבה!

אמר להם השומר: "אני מצטער, אין כניסה!" אמרו לו הסבלים: "אין בעיה. אנחנו ניתן את זה להבא בתור. הוא ישמח ביותר, רק תחתום לנו פה שאתה מוותר על הספה..."

הוא חשב שאלה ודאי רמאים, אבל הרי הם בסך הכל מכניסים את הספה, ומיד יוצאים. הם בלי נשק, ואני מאבטח עם נשק... "תיכנסו מהר!" אמר להם. רק הורידו את הספה בכניסה ונסעו.

למחרת הגיעה שוב המשאית, "היתה לנו טעות, הוא הזמין בצבע בז', ואנחנו הבאנו לו בצבע שחור. אנחנו לוקחים את הספה, ובעוד שבועיים נביא לכן את הספה החדשה..." אמר לעצמו השומר: "יופי! יותר טוב, ככה הוא לא ישאל אותי שאלות איך הספה הזאת נכנסה הנה". העמיסו את הספה ונסעו.

אחרי שבועיים הגיע בעל הבית. הוא פותח את הדלת ורואה שהכספת פרוצה, לא נשאר אפילו יהלום אחד...

הוא קרא לשומר והתחיל לצרוח עליו: "מה עשית? את מי הכנסת לפה?!"

אמר לו השומר: "אף אחד, רק היו פה שניים שהביאו ספה... וכו'"

התברר שהנוכלים הללו החביאו בתוך הספה פורץ כספות מקצועי. היה לו יום שלם לעבוד, והוא הצליח לרוקן את כל הכספות שבבית, ולמחרת הם באו לאסוף אותו... אדם צריך לדעת, כשמצווים עליך לעשות משהו, אל תעשה חשבונות, פשוט תעשה מה שאומרים לך...

החשבונות שלך יכולים לעלות ביוקר.

לא מזמן קראנו (בפרשת שמיני) על מות שני בני אהרן:

"וַיִּקְחוּ בְנֵי אֶהֱרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶתְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂימוּ עָלֶיהָ קֶטֶרֶת וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם."

הקב"ה רצה שתהיה אש, רק שהיא תרד מן השמיים, ובמקום זה הם הביאו אש משל עצמם.

כתוב בזוהר הקדוש שכל מי שבוכה ביום הכיפורים על מות שני בני אהרן, זוכה לזרע שיאריך ימים, ומבטיח לו הזוהר שלא ימות זרעו בחייו...

ויש להבין! אם הם הקריבו אש זרה, אם הם מתו כי הם פשעו, למה מקבל כזה שכר מי שבוכה עליהם... ועוד... לשם מה בכלל לבכות עליהם?!

הם היו גדולי עולם! כל הבעיה הייתה שהם לא קיבלו ציווי. הם עשו את רצון השם, אבל כיוון שהם עשו 'חשבונות', הם נענשו.

גם אם אדם חושב שאם יעשה פעולה מסוימת נגד הציווי, זה יועיל להשיג את המטרה שלשמה הוא נצטווה. ונכון שיש פעמים בבחינת 'עת לעשות להשם הפרו תורתך', אך מכל מקום, עדיין אין הוא יכול להחליט על כך לבד, צריך לשאול את הרב, שכבר אמרה המשנה, עשה לך רב והסתלק מן הספק. הם היו צריכים לשאול את משה ואהרן. ומכיון שהם עשו פעולה שהייתה רצויה, אך לא נצטוו עליה, זה נקרא אש זרה.

ומה הייתה תקנתם...?

כתוב בזוהר הקדוש, שכשפנחס ראה את מעשה זמרי שלקח נכרית, פרחח נשמתו מרוב פחד. מיד נכנסו בו נשמותיהן של נדב ואביהוא, והוא בא אל משה לשאול מה הדין של בועל ארמית (גויה)?

אמר לו משה: "אני לא זוכר, שכחתי". אמר לו פנחס: "רבנו, הרי למדתנו שהבועל בת-אל-נכר קנאין פוגעין בו". מיד נזכר משה בהלכה ואמר לפנחס שכיוון שהוא הזכיר את ההלכה הזו, הוא זה שיבצע אותה.

ותמוה! אם פנחס יודע את ההלכה, לשם מה הוא הולך לשאול את משה...?!

פנחס הוא הנשמה של נדב ואביהוא, והוא בא לתקן את הפגם שהם עשו בכך שהם לא שאלו את משה.

לימים.. כשאלהו הנביא אומר לנביאי הבעל לבנות מזבח, הוא אומר להם: "תשימו אבנים, תשימו עצים, תשימו פר. רק דבר אחד אל תשימו - אל תשימו אש. אש - שתדך מן השמיים".

פנחס הוא אליהו, זכה ולקח לעצמו נפש נדב ואביהוא!

אומר הקב"ה למשה: 'אחרי - מות שני בני אהרן', סיבת מיתתן של בני אהרן הייתה שהם הסתכלו 'אחרי', הם עשו חשבונות... (אפריון שלמה)

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

מאור הפרשה המשך מעמוד 1

הנביא (מלכים א יט) אומר: "לא בָרוּחַ ה' וְאַחַר הָרוּחַ רָעַשׁ לֹא בָרַעַשׁ ה', וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ ה' וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דָּקָה... והנה ה' עובר"

המדרש (שמות כט): א"ר אבהו בשם ר' יוחנן, כשנתן הקב"ה את התורה, ציפור לא צוות, עוף לא פרח, שור לא געה, אופנים לא עפו, שרפים לא אמרו 'קדוש קדוש', הים לא נזדעזע, הבריות לא דברו, אלא העולם שותק ומחריש. מה עשה הקב"ה? **הדמים** כל העולם והשתיק העליונים והתחתונים, והיה העולם תוהו ובוהו, כאילו לא היה בריה בעולם, **כדי שידעו הבריות שאין חוץ ממנו**. ואמר "אנכי ה' אלוקיך" **מבאר הצדקת הצדיק** (אות סח): "לא ברעש ה'... כי כבוד ה' אינו בדבר הנרגש ומרעיש, רק בקול **דממה דקה**, והוא הלב שאינו נרגש לשום בריאה.

"וידום אהרן", **הרמב"ן פירש**: שהיה בוכה בקול ואז שתק. **והמדרש פליאה אומר**: שהיה לו מה להשיב אלא ששתק. ועל זה **אומר התרגום**: ושבח אהרון. **אומר המהר"ל**: כשהאדם שותק הוא נמצא בעולם המחשבה (הרוחני יותר). וזהו השבח הגדול, כי שתיקתו של אהרן היא לאחר ששמע את דברי משה "הוא אֲשֶׁר דָּבַר ה' לְאֹמֵר בְּקִרְבֵי אֶקְדֹּשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶפְבֹּד" וזהו כפרוש **הרשב"ם**: **זהו כבוד שכינה שרואה בניו מתים ומניח אבלו בעבודת בוראו**.

השתיקה של אהרן היא היא השבח הגדול [ביותר] להקב"ה. אהרון הכהן מקדש את ה' ברמה הרוחנית הגבוהה יותר "וידום אהרון" הוא מתחבר לקול דממה דקה, הנקודה הגבוהה ביותר. **חג שמח ושבת שלום!**

קשה, יום חנוכת המשכן, יום שמחת ליבו של הקב"ה, צריך לעשות כזה אסון בשביל ק"ו? וזה קידוש ה'?

אומר הרשב"ם (ויקרא י): "וימותו לפני ה'" ומיד כששמע אהרן, היה רוצה להניח העבודה ולהתאבל על בניו. "ויאמר משה אל אהרן" אל תתאבל ואל תבכה ואל תחדל מן העבודה, כי הדבר הזה אשר אני אומר לך הוא אשר דבר ה' "בקרובי אקדש", בכוהנים גדולים הקרובים אלי לשרתני אני רוצה להתקדש, ולא שיתחלל שמי ועבודתי. שכן אמר לי הקב"ה "והכהן הגדול מאחיו.. את ראשו לא יפרע.. ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלוקיך" הא אם לא יצא קידש, ולכך אל תניח העבודה, שאתה כהן גדול, ולא תצא ולא תחלל, אלא יתקדש הקב"ה ועבודתו על ידך (ע"י אהרון יהיה קידוש ד□), "ועל פני כל העם אכבד" **זהו כבוד שכינה שרואה בניו מתים ומניח אבלו בעבודת בוראו**. כלומר, הקידוש ה' לא היה במיתת בני אהרון, אלא **אהרון הכהן הוא מקדש ה' הגדול**. הוא גדול מהם.

ובאמת אומר **ה'ישמח משה'** (ויגש): אבל צדיקים היותר גדולים ששרשם בבתי גואי, אין נראה בהם שום התפעלות חיצונית, **ומשה ואהרן היו צדיקים היותר גדולים** ושרשם מבתי גואי, על כן לא נראתה בהם שום התפעלות חיצונית, ונדב ואביהוא היו שרשם מבתי בראי, והייתה עבודתם ותפלתם בהתפעלות יתירה.

מה הגדולה של אהרון?

מאור ההלכה

מתוך 'קיצור הלכות ומנהגים - הלכות שבת'

המצורף לספר שתילי זיתים הלכות שבת

רג

דיני השהיית תבשיל על האש מערב שבת, והחזרתו על האש בשבת

דיני השהייה

א אסור להשהות על אש גלויה או על גחלי אש [א] מערב שבת, סיר שיש בו מאכל, אפילו אם הוא מבושל כל צרכו, אם הוא מצטמק ויפה לו, והוא רוצה בתוספת הבישול, גזירה שמו יבוא לחתות בגחלים כדי למהר את בישולו (שריע ס"א, וס"ל שם ד"ה מצטמק). [ב]. ויש אומרים שמותר להשהות את הסיר מערב שבת אפילו אם התבשיל שבו התבשל רק כמאכל בן דרוסאי [ג] (שריע שם בשם י"א, והגהת רמ"א שם), לפי שאז הוא ראוי לאכילה בדוחק, ואין חשש שיבוא לחתות.

משך הזמן, כיון שאינה דומה פעולת הבישול בהתחלה לפעולת הבישול בסוף, שהרי הרבה פעמים עיקר הבישול נעשה בסוף. ולכן משערים אם ראוי לאכלו ע"י הדוחק, ע"י ש. והכה"ח אות כח כתב שאין אנו בקיאים איזה נקרא מאכל בן דרוסאי, ויש לשער כל שנאכל התבשיל ע"י הדוחק מחמת בישול זה, יש להתיר, ע"כ. וביארנו כל זה בז"ר סקכ"ה:

ונפקא מינה, שלא יכנס אדם לספק אם התבשיל נתבשל כבר כמאב"ד, ובכל ספק יחמיר שיגיע בודאי למאב"ד לפי כל השיטות. דדי לנו להקל כחנניה שאם נתבשל כמאב"ד מותר להשהותו, ולא כחכמים שאוסרים את התבשיל אפילו אם שכח והשהה אותו, כל שלא נתבשל כל צרכו, כמבואר בשו"ע ס"א ובש"ת"ז סק"ט. והרי אם יש צד לומר שעדיין לא נתבשל כמאב"ד, גם לחנניה המאכל אסור אם השהה אותו, וכ"ש לחכמים. ועיין מ"ש בס"ל סימן רנד ס"ח ד"ה ואם, על חומרת העניין:

[ג] בן דרוסאי היה לסטיס, ואוכל מאכלו שלא נתבשל כל צרכו, לפי שהיה ממהר ללסטס את הבריות, ונחלקו הפוסקים כמה הוא שיעור הבישול של מאכל בן דרוסאי, דעת רש"י שהוא שליש בישולו, ודעת הרמב"ם שהוא חצי בישולו, כמ"ש הש"ת"ז סקכ"ה. והעיקר להחמיר בזה כדעת הרמב"ם שהוא חצי בישולו, וכמ"ש מרן בשו"ע סימן רנד ס"ב. ואף דביר"ד סימן קיג ס"ח לעניין בישול גוי פסק מרן כדעת רש"י שהוא שליש בישולו, מ"מ בנדון דידן משום חומרא דשבת פסק כדעת הרמב"ם. ובשעת הדוחק יש לסמוך על רש"י: **ולעניין** כיצד משערים אם התבשיל נתבשל כבר כמאכל בן דרוסאי, דעת החזו"א סימן לז סק"ו שמשערים זאת לפי משך זמן בישול התבשיל. כגון אם הוא מתבשל כל צרכו במשך שתיים, אזי לאחר ארבעים דקות הוי שליש בישולו. ומשערים מעת שהגיע התבשיל ליד סולדת בו, כי עד שהגיע ליד סולדת בו אינו מן החשבון, דהתחלת הבישול מיקרי מעת שהגיע ליד סולדת בו. מיהו בספר פני שבת סימן רג סק"ז כתוב שאי אפשר לשער זאת לפי

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

רוצים לקבל את העלון במייל? שלחו הודעה ל- MaorHaAlon@gmail.com או חפשו "מאורות השבת" בקבוצות גוגל (google groups)